

(274. 1.)

GELEIDENDE BRIEF.

Aan
den Heer Voorzitter van de Tweede Kamer
der Staten-Generaal.

's GRAVENHAGE, 21 April 1908.

Door Hare Majesteit de Koningin gemachtigd bij Kabinets-schrijven van 14 April 1908 n°. 58, heb ik de eer ter voldoening aan art. 10 der wet van 26 Mei 1870 (*Staatsblad* n°. 78) U. H. E. G. hierbij toe te zenden afschrift van het Verslag van den toestand der Rijksacademie van Beeldende Kunsten over 1907.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
Voor den Minister,
De Secretaris-Generaal,
J. B. KAN.

(274. 2.)

VERSLAG van de Commissie van Toezicht op
de Rijksacademie van Beeldende Kunsten
over 1907.

De Commissie van Toezicht op de Rijksacademie van Beeldende Kunsten heeft de eer, ter voldoening aan art. 10 der wet van 26 Mei 1870 (*Staatsblad* n°. 78, Uwer Majesteit het volgende mede te deelen.

Ten gevolge van het reeds in den aanvang van ons vorig verslag vermelde eervol ontslag aan het lid onzer Commissie den heer J. H. VAN EEGHEN verleend, en van de kort daarop gevolgde ontslagaanvraag van onzen voorzitter, den heer mr. H. P. G. QUACK, waarop beschikt werd bij Koninklijk besluit van 4 Mei 1907 n°. 78, kwamen er in het verslagjaar twee vacatures in onze Commissie, waarin door Uwe Majesteit werd voorzien door de benoeming van de heeren mr. G. M. DEN TEX en E. VAN ESSEN, respectievelijk bij Koninklijke besluiten van 7 Maart n°. 27 en 4 Mei 1907 n°. 78.

Het is hier de plaats uiting te geven aan het gevoel van leedwezen, dat wij ondervinden nu onze Commissie haren voorzitter, die zoo vele jaren hare vergaderingen leidde, en in hare discussies en besluiten eene overwegende stem had, moet missen. Mr. QUACK, met fijnen kunstzin bezielde, en door een keurig tactgevoel geleid, heeft zijn persoonlijk stempel op onzen arbeid steeds weten te drukken, en heeft zoo de belangen van Academie- en kunstonderwijs krachtig bevorderd.

Tot voorzitter werd gekozen de heer mr. J. SILLEM, de heer J. A. LANGERHUIZEN tot vice-voorzitter en de heer DEN TEX tot secretaris.

Nadat wegens de reeds in ons vorig verslag vermelde ongesteldheid van den nieuwbeneoemden hoogleeraar-directeur, den heer A. J. DERKINDEREN, professor VAN DER WAAY zich met de directie der Academie tijdelijk had willen laten belasten, kon professor DERKINDEREN op 1 April zijn ambt aanvaarden, waarbij hij ook van zijne zijde de waardeering uitte, die zijn voorganger professor ALLEBÉ in zoo hooge mate aan de Academie en bij de onder zijne leiding daarin opgegroeide geslachten van kunstnaren verdiend heeft.

De nieuwe directeur en ook de andere hoogleeraren kweten zich met zeer loffelijke toewijding van hun plicht. In verband met eene nieuwe regeling, die als gevolg van het optreden van professor DERKINDEREN noodig was, en ook later bij ongesteldheid van een der collega's, werd van hen een meer dan gewone in-

spanning gevegd. Daardoor kon het onderwijs zonder stoornis geregeld gegeven worden. Waar dit onderling dankbaar ge- waardeerd werd, mag hier toch de ernstige opmerking niet achterwege blijven, dat de dienst der professoren in het algemeen en vooral bij verhindering van een hunner te zwaar genoemd moet worden.

Zelfs voor het onderwijs, zooals het thans is ingericht, is het aantal professoren te gering. Er wordt immers des winters van 's morgens 9 tot 's avonds 9 of 10 uur, en des zomers van 's morgens 7 tot 's namiddags 4 uur, in vier verschillende kunstvakken practisch onderwijs gegeven. Hoofdzakelijk zijn daarmede vier hoogleeraren belast, en het is vooral ook de avond- en morgencursus, welke den dienst der weinige professoren zoo zeer bezwaart.

Bij wenschelijke uitbreiding van het aantal hoogleeraren verdient ook overwogen te worden, of het niet zonder ernstige bedenking is, dat, in afwijking van wat bij andere scholen geschiedt, de hoogleeraren der Academie, behalve het practisch onderricht, ook verschillende theoretische lessen te geven hebben.

Het dienstpersoneel bleef onveranderd samengesteld.

Op 31 December 1907 bedroeg het aantal leerlingen 80, waarvan 29 vrouwelijke.

Hiervan waren ingeschreven:

- a. voor het volle onderwijs 39, waarvan 23 vrouwelijke;
- b. uitsluitend voor de teekenlessen van vijfmaal twee uren 's weeks (hetzij naar beeldhouwwerk of naar levend model) 39, waarvan 4 vrouwelijke;
- c. uitsluitend voor theoretische lessen 2 vrouwelijke leerlingen.

Zoo zijn dus nog steeds de leerlingen hoofdzakelijk verdeeld in leerlingen voor den geheelen cursus en in leerlingen die alleen de avondlessen volgen, welke avondlessen uitsluitend aan het teekenen van antiek of naakt model, met eenige daarbij behorende theoretische lessen besteed worden.

Wij meenen te mogen betwijfelen, of hierdoor geheel aan de bedoeling der wet wordt beantwoord. Men vraagt zich bovendien af bij het nazien van de lijst der avondleerlingen, waaronder steeds verschillende vakken vertegenwoordigd zijn (als architect, beeldhouwer, decoratie-schilder, goudsmid, fotograaf) of dezen allen aan de Academie het onderwijs vinden dat er voor hen verwacht mag worden.

Eene elders niet voorkomende leemte is het b. v. dat 's avonds wel geteekend, maar niet naar model geboetseerd kan worden.

De regeling dezer gansche aangelegenheid echter zou slechts afdoende kunnen geschieden bij gelegenheid eener reglements-wijziging.

Ter voldoening aan art. 44 van het Reglement op de Academie werd in dezen zomer van 1907 een wedstrijd in de schilderkunst uitgeschreven. Voor het daaraan voorafgaand toelatings-examen hadden zich zes candidaten aangemeld, waarvan drie zich vóór den aanvang van het examen hadden teruggetrokken. De door onze Commissie benoemde jury bestond uit de heeren professor A. J. DERKINDEREN, voorzitter, professor N. VAN DER WAAY, secretaris, AUG. ALLEBÉ, JACS. VAN LOOY, en W. MARIS.

De opgaven van den proefkamp bestonden in de volgende onderwerpen:

- I. „Avondrust”. Groep Batavieren (mannen en vrouwen) rustend van jacht en huisarbeid.
- II. „Een Zanger”. Groep Batavieren, luisterend naar de krijgsliederen van een jeugdig zanger.

Voor den eindkamp, waartoe alle drie bovenbedoelde candidaten konden worden toegelaten, werd als onderwerp opgegeven:

De ontmoeting van REBECCA en den dienstknecht van ABRAHAM bij den waterput te Nabor, als omschreven in Genesis XXIV.

Bij de uitspraak op 8 October werd door de jury de gouden eerepenning toegekend aan den heer TJEERD BOTTEMA, geboren te Langezwaard, en de zilveren eerepenning aan den heer FRANÇOIS HOGERWAARD, geboren te Batavia.

Op grond van deze uitspraak van de jury bracht onze Commissie het gemotiveerd advies uit, bedoeld bij artikel 15 der wet op de Rijksacademie, waarop Uwe Majesteit aan den met goud bekroonde voor de eerste maal het jaargeld van f 1200 tot voortzetting zijner studie in de schilderkunst goedgunstig verleende bij Koninklijk besluit van 11 November 1907 n°. 53.

Op den 27sten December werden aan genoemde bekroonden,